

De verborgen kosmos

Colofon

ISBN: 978 94 6365 330 5

1e druk 2021

© 2021, Berend Warrink

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

BEREND WARRINK

De
verborgen kosmos

Motto

Elke dwaas kan naar het licht vluchten.

*Er is een meester met moed voor nodig om zich om te keren,
het duister aan te kijken, "NEE!" te zeggen en haar (of zijn)
eigen licht daar te laten schijnen.*

Vrij vertaald naar een citaat op www.in5d.com/galactic-warrior.

Opgedragen aan

mijn naaste familie: Gerwie, Karen, Paulien,
Vincent, Barbara, Evy, Mats, Fabian en Leonora
en aan Ben voor het stimuleren van deze uitgave.

1

“Captain”, zegt de purser in Bobs koptelefoon, “we kunnen nog niet vertrekken. Een van de passagiers is te laat.” Bob houdt er niet van als een passagier zijn vluchtschema in de war stuurt en hij trommelt ongeduldig met zijn vingers op de stuurkolom in de cockpit. “We wachten maximaal vijf minuten”, antwoordt hij geïrriteerd naar de purser in de cabine. Nauwelijks heeft hij dat gezegd, of hij hoort door de stalen cockpitdeur heen een luid gestommel bij de ingang van de cabine, een diepe boze mannenstem en de hoge gegiteerde stem van de purser: “Sir!”

Even later belt de purser weer met de captain: “Zijn bagage is veel te groot voor de cabine. Zullen we die in het ruim laten stoppen?”

Bob zou wel even willen kijken, maar de kogelvrije stalen cockpitdeur is al dicht en met een elektronisch systeem beveiligd. Hij kan nu niet zomaar de cabine in. Even komt er een gevoel van boosheid en irritatie in hem op, dat hij snel onderdrukt. Hij kijkt op zijn horloge en oordeelt: “Nee, we vertrekken nu onmiddellijk.”

“Oké”, is haar antwoord, “maar hij ziet er wel griezelig uit.”

De stem van de verkeersleider komt op dat moment met een zwaar Frans accent over de radio: “Aig Aquagius flight 143 to Amstegdam, you aeg cleaged to taxi to runway 3-2.”

“Roger”, antwoordt Bob en geeft een signaal naar de chauffeur in de gele truck vlak voor hem. Met een schokje komt het Fokker 100 vliegtuig in beweging als het grote gele gevaarte tegen het fragiele neuswiel van het vliegtuig duwt.

Samen met zijn co-piloot neemt Bob nauwkeurig de checklist door. Hij houdt van de strikte en rechtlijnige procedures en protocollen in de luchtvaart. Hij geniet van de computers die het vliegtuig en het gedrag van de vliegers bewaken. Hij waardeert de luchtverkeersleiding die het vliegp pad bewaakt; alles om ongevallen te voorkomen. Op veilige afstand van het witte glazen luchthavengebouw worden de fluisterstille Rolls-Royce motoren gestart. Daarna kan Bob het vliegtuig met een soepele bocht richting de startbaan taxiën. Aan hun rechterkant ziet hij het luchthavengebouw voorbij schuiven waar vanaf het felle Zuid-Franse licht in zijn groene pilotenzonnebril reflecteert. Op een platform ziet hij een handvol passagiers- en privévlieg tuigen loom in de verzengende namiddaghitte staan uit te rusten. In de jaren dat hij nu op luchthaven Marignane van Marseille komt, ziet hij een toenemend aantal heel dure zakenjets met registraties uit arme Afrikaanse landen en hij vraagt zich regelmatig af wat die hier komen doen.

Ze rijden bonkend over de betonplaten van de taxibaan, terwijl de airconditioning op maximale kracht koude lucht de cockpit in blaast om de hitte van de buitenlucht en het zonlicht te temperen. Het lijkt wel of het elk jaar warmer wordt aan de Côte d'Azur. Op de kop van de startbaan, die een paar honderd meter uitsteekt in het Meer van Berre, staan ze even stil.

“Aig Aquagius, you aeg cleaged fog take-off”, klinkt het door de koptelefoon.

Captain Bob drukt op het knopje dat op zijn stuurkolom zit en antwoordt: “Roger, 143.”

Co-piloot Dave duwt langzaam de gashandels naar voren, terwijl Bob met zijn voeten de rempedalen ingetrapt houdt,

om te voorkomen dat ze meteen gaan rijden. Bob kijkt vanuit een ooghoek even naar Dave in de rechterstoel terwijl die de aanwijzingen van de motoren controleert. Hij ziet een knappe jongeman met sluijk bruin haar. Hij had wel gezien dat de cabin crew met belangstelling naar hem keek toen ze naar het vliegtuig liepen en voelde toen een steek van jaloezie in zijn hartstreek. Zodra de twee straalmotoren aan de staart helemaal op toeren zijn gekomen en het bekende diepdonkere gebrom laten horen, voelt Bob een siddering door het vliegtuig gaan, als een renpaard vlak voor de race. Bob ruikt de bekende geur van vliegtuigen en techniek, waar mannen zo van houden, kerosine en warme computers. Daardoor voelt hij zich helemaal in zijn element en schurkt zijn rug van genot tegen de grote cockpitstoel. Als hij de remmen loslaat, springt het vliegtuig naar voren en wordt hij in zijn rugleuning geduwd.

Na twintig seconden zegt de co-piloot: "V1... Rotate!" en trekt Bob de stuurkolom naar achteren, waardoor de neus van de Fokker 100 sierlijk omhoog komt en drie seconden later verlaten ze de aarde. De vliegeigenschappen van de Fokker 100 zijn wereldberoemd en het vliegtuig scheert als een straaljager de blauwe hemel tegemoet. Als alle handelingen zijn verricht en de automatische piloot is ingeschakeld, laat Bob een luide zucht van ontspanning ontsnappen, blij weer veilig weg te zijn van het drukke leven op de grond, waar hij zich steeds minder vrij voelt.

Een kwartier later zijn ze op tien kilometer kruishoogte. De automatische piloot bestuurt het vliegtuig langs een voorprogrammeerd vliegp pad door de drukke Europese luchtwegen, richting Amsterdam. De piloten hebben even niets te doen en kijken vanachter hun zonnebrillen ontspannen

naar het prachtige schouwspel om hen heen. Het is de laatste vlucht van de dag, een helderrode zon is al half achter de horizon verdwenen en met de laatste uitbarsting van levensvreugde kleurt ze de lucht in vlammen van donkerrood naar dieppaars. Het lijkt alsof een schilder met een enorme kwast enthousiast bezig is om transparante waterverf in een heel pallet aan kleuren over het hemelgewelf te vege. Diep onder zich ziet Bob de heuvels van centraal Frankrijk, die door de laagstaande zon scheef worden aangestraald en een vlekkenpatroon van blij roze en somber donkergrijs vertonen. In de dalen zitten ongetwijfeld duizenden mensen in hun auto in lange files op weg naar huis, waar ze elke dag hetzelfde eten en daarna naar suffige programma's kijken op de tv. Bob voelt zich zo gelukkig en weet zich zo bevoorrecht dat hij zich bijna elke dag in gevleugelde vrijheid mag verheffen boven het overvolle, grijze, grauwe, zompige en stinkende leven op de grond. "Hier boven is het leven goed", zegt hij tegen de co-piloot.

"Wat was dat nu op de luchthaven?", vraagt Dave, terwijl hij nieuwsgierig naar Bob kijkt.

Die herinnert zich dat ze door de lange glazen gangen naar de pier liepen: twee vliegers gevolgd door drie vrouwelijke cabin-attendants in sexy uniformpakjes. Toen ze voorbij de passagiers in hun hippe kleurige vakantiekleiding waren gekomen, zag Bob zichzelf weerspiegeld. Hij zag een lange man in een donkerblauw uniform met de vier gouden banden van een captain om de mouwen, pet ernstig boven op zijn donkerblonde haar, beetje grijzend aan de slapen, blik van een controlfreak die zich bewust is van zijn verantwoordelijkheden, snel stappend met de stijve en stramme bewegingen van een perfectionist. *Is this all there is?*, vroeg

hij zich nog bezorgd af. Toen zag hij in de reflectie hoe de stewardessen naar hem keken en tegen elkaar fluisterden. Hij denkt te weten wat ze van hem vinden: aantrekkelijke man en goede partij. Wat ze niet weten is dat zijn vrijheid hem absoluut heilig is. Naar de reflecties van de cabin-attendants in de ruit schudt hij zijn hoofd en kijkt met een blik van: 'vergeet het maar'. Dan ziet hij dat ze naar Dave met zijn donkere lokken kijken, die er veel toegankelijker uitziet. "Bedoel je de meiden?", vraagt hij dan.

"Nee", reageert de co-piloot, "die passagier die te laat was."

Bob denkt even na, beseft dat de purser zich niet weer gemeld heeft en dat alles rustig is in de cabine. "Vast een loos alarm", zegt hij dan, waarna ze hun aandacht weer op de cockpit richten.

Precies volgens de procedures bestudeert Bob zorgvuldig de cockpitinstrumenten, ziet even een rood waarschuwingslampje knipperen, maar voordat hij bezorgd kan worden is het alweer weg. De co-piloot kijkt naar buiten of er andere vliegtuigen in de buurt zijn. Hij wijst Bob erop dat de zon nu bijna afscheid genomen heeft en dat de lucht een prachtige diepdonkerblauwe kleur heeft gekregen. Het enige wat nog kleur heeft, is het netwerk van tientallen verwaaide condensstrepen, die normaal wit zijn maar nu een oranje-rode kleur hebben. Bob kijkt er met verwondering naar. "Zoveel waren er niet toen ik begon te vliegen", zegt hij. "Is het alleen maar omdat er veel meer gevlogen wordt, of is het klimaat veranderd, of is er iets chemisch toegevoegd aan de kerosine?"

De co-piloot haalt zijn schouders op. "Ik weet het niet", antwoordt hij, "het is wel vreemd, ook wel griezelig eigen-

lijk, maar het leven is nu eenmaal afzien en wij kunnen er toch niets aan veranderen.”

Bob knikt en zegt gelaten dat hij hoopt dat het met de wereld precies zo gaat als met deze vlucht: gladjes, voorspelbaar en precies op tijd. Even later is de zon helemaal verdwenen en zijn de condensstrepen onzichtbaar geworden. De een na de andere ster verschijnt en de hemel is gehuld in een mystieke en buitenaardse schoonheid die de aardebewoners zelden te zien krijgen. “Kijk, Venus, wat is ze mooi”, zegt Bob en zijn gezicht ontspant in een glimlach.

“Maar Venus is toch de Morgenster, de lichtbrenger, de aankondiger van de zon?”, vraagt de co-piloot verbaasd.

Bob legt het hem uit: “Venus is een binnenplaneet en staat daarom altijd dicht bij de zon. Een deel van het jaar straalt ze ’s ochtends en een ander deel ’s avonds. Met haar reine witte kleur is ze het symbool van de liefde.”

De co-piloot zwijgt een tijdje, lijkt verzonken in aangepaste gedachten en gniffelt dan: “Liefde in de ochtend en liefde in de avond. Daar hou ik wel van.”

Bob grinnikt even, want hij kent zijn reputatie en zijn bijnaam wel, ‘de copiloot’ en vraagt zo neutraal mogelijk: “Hoe was het met de liefde in Marseille?”

De co-piloot schokt zijn hoofd opzij naar Bob, legt zijn wijsvinger op zijn lippen en wijst naar de microfoon boven hun hoofd die alle gesprekken in de cockpit opneemt en vastlegt in de cockpitvoicerecorder.

Bob kijkt op zijn horloge en zegt: “Voordat we in Amsterdam zijn is het al weer gewist. Vertel... hoe was het?”

Voordat de co-piloot kan antwoorden, ziet Bob het waarschuwingslichtje weer aangaan en meteen inspecteert hij het beeldscherm met foutmeldingen. Verschillende meldingen

komen en gaan, wat zou kunnen wijzen op een computerfout of een vreemd stoorsignaal. Bob drukt een paar keer op een resetknop, wat lijkt te helpen, want de meldingen verdwijnen.

Terwijl hij geconcentreerd naar het scherm blijft staren, zegt hij: “Vertel over afgelopen nacht.” De co-piloot begint te vertellen over de lange avond in het luxe hotel, een zestiende-eeuws kasteel met de grandeur van ver voor de Franse revolutie. Zijn hoge kamer met de eeuwenoude eikenhouten balken en de zware muren had hol geklonken. De edelen op goudomrande schilderijen hadden hem meewarig aangekeken. Toen was hij naar de bar gegaan op zoek naar gezelschap, maar het hotel was veel te beschaafd en veel te chic.

Bob kijkt naar zijn co-piloot en zegt: “Volgens mij heb je een probleem.”

Het is even stil in de cockpit, afgezien van de verkeersleider van Eurocontrol in Maastricht die zo nu en dan wat zegt. De co-piloot lijkt een besluit te nemen.

“Mijn therapeute zegt dat ik niet zozeer aan seks verslaafd ben, maar dat ik een innerlijke leegte in mijn hoofd probeer te vullen”.

“En, helpt de therapie, gaat het al beter?”, vraagt Bob nieuwsgierig.

“Het wordt alleen maar erger”, antwoordt de co-piloot, “ik zie overal leegte, verslaving en oppervlakkigheid.”

Bob herkent dat wel, zowel in zijn eigen leven, als bij de passagiers die hij heen en weer naar de Côte d’Azur vervoert, met hun dure designkleren, hun door te veel wijn rood verkleurde gezicht, hun luide lach en hun lege blik. De co-piloot pakt een kaartje uit de binnenzak van zijn uniformjasje en geeft het aan Bob. ‘Marjolein Somers. Air Aquarius.

‘Psychotherapeute voor piloten met faalangst, seksverslaving of PTSS’ staat erop. Bob steekt het kaartje zonder iets te zeggen in de borstzak van zijn witte overhemd.

“Captain!”, komt de hoge angstige stem van de purser over de intercom, gevolgd door een krijsend: “Auuuu ...”

Een paar seconden later begint het rode waarschuwingslicht weer te knippen en wordt er hard tegen de stalen deur geslagen.

“Shit!” gromt Bob en komt meteen in actie. Hij kijkt of het bedieningspaneeltje van de deur er normaal uitziet. Het stelt hem gerust dat alle lampjes uit zijn, zoals het hoort. Toch selecteert hij de viercijferige code voor ‘kaping’ op de transponder, zodat de verkeersleider in Maastricht een rode waarschuwing op zijn beeldscherm krijgt.

“Please confirm”, klinkt het bijna onmiddellijk met zo weinig mogelijk woorden in hun koptelefoon.

“Possibly”, antwoordt Bob slechts.

De standaard veiligheidsprocedures zeggen dat hij door moet vliegen naar Schiphol, maar zijn intuïtie zegt dat er iets niet in orde is en dat hij zo snel mogelijk moet landen. Hij controleert nauwkeurig alle instrumenten in de cockpit, ziet dat alle lichtjes uit zijn en het lijkt dat het allemaal meevalt, maar toch vindt hij dat hij zijn verantwoordelijkheid als captain moet nemen.

“Ik vind dat we ondanks de procedures toch moeten landen op Charles de Gaulle”, zegt Bob tegen zijn co-piloot. “We zijn vlakbij Parijs en daar hebben ze veel veiligheidsmensen.”

Die is het daar helemaal niet mee eens: “We kunnen vertrouwen op de kogelvrije veiligheidsdeur van roestvrij stalen platen met daartussen een dikke laag kunststofvezels die

wereldwijd in kogelvrije vesten worden gebruikt. De deur is door de Fokkerfabriek getest en veilig bevonden voor aanvallen met negen millimeter kogels, bijlen en fysiek geweld. Niemand komt erdoor.”

Bob denkt daar even over na en besluit ferm: “We gaan landen. We doen wat ik wil. Ik ben de captain!”

De stem van de co-piloot is hees als die zegt: “De nieuwe CFO heeft een mededeling rondgestuurd dat de cockpitcrew opdraait voor de extra kosten als er ten onrechte uitgeweken wordt. Dit gaat ons duizenden euro’s kosten. Ik wil daar niet aan meebetalen, jij wel?”

Bob kijkt met ontzetting naar zijn co-piloot, want dit is nieuw voor hem. “We vliegen door”, besluit hij dan.

Op dat moment beginnen de lichtjes van het bedieningspaneel van de deur te knippen, heel anders dan ze ooit eerder hebben gezien en een piepertje gaat schel krijsend af. Dan klikt de deur open met het scherpe geluid van een stalen grendel die wordt opengeschoven. Bob kijkt over zijn schouder en ziet een grote man staan, helemaal in het donkergrijs gekleed. Het harnas van een parachute is duidelijk te zien, met stevige banden over zijn schouders en tussen zijn benen. Bob kijkt onbewust meteen naar de onderste banden. Hij weet nog wel van zijn opleiding stuntvliegen dat de banden strak aangetrokken moeten zijn, want anders worden de edele mannelijke delen afgesneden als de parachute met een schok opent. Dan valt hem op wat er zo bijzonder is: alle onderdelen van het harnas die normaal van metaal zijn, de greep en de sluiting, zijn van dof donker kunststof en buitengewoon klein uitgevoerd. Zo heeft hij de parachute natuurlijk door de securitycheck kunnen smokkelen. Als hij omhoog kijkt, ziet Bob een griezelig gezicht met heel grote

lugubere scheefstaande zwarte ogen die hem doordringend aankijken, heel anders dan hij ooit bij een mens heeft gezien. Een rilling van afschuw gaat over zijn rug en een pijnscheut schiet in zijn hoofd. De man zegt geen woord, maar houdt zijn iPad vlak naast het bedieningspaneel van de navigatiecomputer. Een nieuw vliegpad wordt vanuit de iPad geladen en op het beeldscherm ziet Bob dat de vlucht gaat eindigen in het centrum van Den Haag. Hoe kan dat, daar is toch geen vliegveld?

De co-piloot is de eerste die van de schrik bekomt en reageert. Vanuit zijn positie kan hij bij de bijl die achter Bobs stoel hangt in geval van een noodevacuatie na een crashlanding. Hij strekt zijn linkerarm uit om de bijl te pakken, maar de kaper ziet dat, pakt een priem gemaakt van koolstofvezels uit de sluiting van zijn laars en ramt die met geweld via het oog van de co-piloot in zijn hersenen. Bloed en hersenweefsel spatten tegen de zijruit en over de instrumenten. Bob maakt zijn veiligheidsriem in een flits los en wil omhoog springen, maar iets in hem weerhoudt hem. Zijn beweging valt halverwege stil en langzaam zakt hij weer in zijn stoel. De kaper is sneller en Bob ziet dat de kaper met iets zwarts op zijn hoofd wil slaan. Een verlamdende angst schiet door zijn hele lichaam heen als hij denkt: ik ga dood. Een pijnscheut knalt dan door zijn schedel, een witte lichtflits schiet door zijn brein. Ineens is hij buiten zijn lichaam.

2

Marjolein doet met een zwaai de deur van haar kantoor open om haar cliënt in donkerblauw pilotenuniform de gang op te laten. Daar draait hij zich om en kijkt Marjolein met stralende ogen aan. Dan geeft hij haar een knuffel en zegt met warme stem: “Dank u wel, mevrouw Somers, dat alles zo goed is afgelopen. Nu kan ik weer een vrouw aanraken zonder ook maar een beetje aan seks te denken”.

Ze duwt hem van zich af, geeft hem een nette hand en zegt op een zakelijke toon: “Ik ben blij dat de behandeling geslaagd is. Succes met alles.” Dan draait ze zich om, loopt naar haar bureau en gaat erachter zitten. Ze klikt op haar computer het programma open waarmee ze de vorderingen van haar cliënten bijhoudt. Nadenkend staart ze even voor zich uit en typt dan glimlachend in: ‘Cliënt genezen van seksverslaving. Therapie succesvol’. Ze vindt het leuk om met piloten te werken, echte mannen in stoere uniformen en met een spannende baan. Dat maakt dat ze zich vrouwelijk voelt, maar ze vindt het vervelend dat sommige mannen zo ziekelijk seksbelust zijn en dat zal ze hen wel even afleren.

Ze heeft nog een paar minuten voordat haar volgende cliënt komt. Ze vouwt haar handen achter haar hoofd en kijkt haar kantoor rond. Wat ze ziet bevalt haar wel. Meteen nadat ze een paar maanden geleden in dienst is gekomen, heeft ze haar kamer zo ingericht dat het er professioneel uitziet: lichtgroene wanden, groot licht raam, groot lichthouten bureau, een zithoekje met twee blauwe stoeltjes en een rond tafeltje om de cliënt te spreken en op de lage kast een kleurig bosje bloemen. Licht en zakelijk, dat wilde ze. De oude donkere

sofa die haar voorganger gebruikte heeft ze eruit gegooid, want psychoanalyse is zo passé. De enige foto die op haar bureau staat, zet ze precies in het gelid met het rode schrijfblok dat ernaast ligt. Dan opent ze de e-mail waarin de opdracht voor het volgende gesprek staat. Iemand uit de directie die ze niet kent heeft haar een bericht gestuurd: ‘Captain Winters heeft een traumatische ervaring meegemaakt. Wilt u hem testen om te kijken of hij weer kan vliegen en eventueel een behandelplan opstellen?’ Ze kijkt op haar horloge en ziet dat ze nog even tijd heeft voor een snel toiletbezoek. In het damestoilet op de gang kijkt ze in de spiegel om zichzelf te controleren. Wat ze ziet stelt haar wel tevreden: haar korte blonde haar zit keurig, haar blauwe ogen staan helder achter haar opvallende bril en haar kleren – spijkerbroek met een kort rood vestje – zitten perfect. Zelfverzekerd stapt ze met klakkende hakken terug naar haar kamer.

“Kom binnen”, roept Marjolein met een heldere stem als even later op haar deur geklopt wordt. Laat de getraumatiseerde captain maar komen, denkt ze, maar ze weet niet wat ze kan verwachten. Meestal zien slachtoffers van vliegtuigincidenten er zwak, bleek en somber uit door de zee van niet-helpende gedachten die door hun brein kolkte. De seksverslaafde piloten die bij haar komen zien er daarentegen vaak uit als opgeblazen alfamannetjes die alle vrouwtjes willen bespringen. Het valt haar mee wat ze ziet als Captain Winters binnenstapt: een lange piloot, gespiegeld, een zwart leren bomberjack boven een spijkerbroek. De wallen onder zijn ogen wijzen op slaapgebrek en de vouwen in zijn gezicht duiden op overmatige stress. Dat ziet er niet best uit. Als ze elkaar een hand geven, kijkt ze iets langer dan gebruikelijk in zijn groene ogen om zijn emoties te peilen. Ze ziet een doffe sluier over zijn ogen die

ze niet thuis kan brengen; vreemd, griezelig, eng. Maar daarachter ziet ze iets warmes, dat haar bekend en vertrouwd voorkomt.

Ze ziet wel dat de captain nieuwsgierig naar de foto kijkt die op haar bureau staat, terwijl hij naar het zithoekje loopt. Op de foto staat een magere jongeman met vies lang haar en ze ziet dat de captain even verbaasd zijn wenkbrauwen optrekt. “Mijn broer”, legt ze uit, “ik heb hem lang niet gezien. Hij had problemen waarmee ik hem tot mijn spijt toen niet kon helpen. Nu wel, maar hij is weg, verdwenen.” Ze gaan zitten op de twee elegante lage blauwe stoelen met hun knieën zo dicht bij elkaar dat ze zijn warmte kan voelen. De deur is op slot, de telefoon heeft ze uitgeschakeld en op het ronde tafeltje staan twee kopjes koffie te geuren. “Wat kan ik voor u doen, captain Winters?”, vraagt ze op een rustige professionele toon. Ze houdt een pen in de aanslag om aantekeningen te maken op een schrijfblok.

“Zeg maar Bob”, reageert hij en wacht even, blijkbaar in de verwachting dat zij ook haar voornaam zal noemen. Als ze haar mond stijf dicht houdt, gaat hij verder: “Er is iets onaangenaams gebeurd, waar ik me bijna niets van kan herinneren. De directie van dit bedrijf heeft me hierheen gestuurd om na te laten gaan of ik weer kan vliegen.”

“Vertel maar wat u wel weet van de gebeurtenis”, zegt Marjolein en begint te schrijven.

Bob vertelt haar in het kort het verhaal van de kaping, de vervelende passagier, de veiligheidsdeur die geopend werd, het herprogrammeren van de computers, het doodsteken van de co-piloot en de klap op zijn hoofd.

“Volgens de neuroloog van het VU ziekenhuis heb ik een

posttraumatische stressstoornis opgelopen”, besluit hij zijn verhaal, “en daar wil ik zo snel mogelijk van af om weer te kunnen vliegen”. Marjolein kijkt Bob onderzoekend aan; hij ziet er wel degelijk uit als iemand die een PTSS heeft en ze besluit een aantal tests uit te voeren. Ze pakt een leeg vel papier en een potlood en geeft die aan Bob.

“Tekent u maar een boom”, zegt ze en als Bob heel afwijzend kijkt, voegt ze er aan toe: “Dit is heel normale test, hoor, die iedereen doet in zo’n geval.” Bob legt het papier op het kleine tafeltje en begint met dikke lijnen een boom te tekenen, een lange stijve stam met een paar rechte kale takken. Als hij bezig is met de hoogste tak die naar de hemel reikt breekt de potloodpunt.

“Wat een flauwekul”, gromt hij boos.

Marjolein mompelt opgewekt: “Interessant, zeg”, en pakt een stapeltje losse papieren uit de lage kast. “Dit is de bekende Rorschach vlekentest. Bekijk ze maar en zeg wat u erin ziet.” Bob bladert er ongeïnteresseerd doorheen en zegt zo nu en dan wat er bij hem opkomt. Bij een rode vorm met daarin twee ovale zwarte vlekken die op grote scheefstaande ogen lijken, smijt hij het stapeltje door de kamer.

“Hier werk ik niet aan mee!”, schreeuwt hij, staat op, waarbij het blauwe stoeltje omvalt en stampst naar de deur.

“Gaat u zitten”, komt Marjolein er snel tussendoor, “als u nu wegloopt, keur ik u af en mag u zeker niet vliegen”.

Bob aarzelt een seconde, draait zich in een flits op zijn hakken om en snauwt: “Jij bitch.”

Ze zitten weer naast elkaar bij het tafeltje. Marjolein heeft het zo warm gekregen dat ze haar rode vestje heeft uitgedaan en nu in een spierwit shirt zit. Bob heeft een rood aangelopen gezicht, de aderen op zijn slapen kloppen zichtbaar